

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาล
ตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู
Relationships Between Accounting Knowledge and Usefulness of Financial Statements
of Division of Financial Director Sub-District Municipality in Nongbua Lamphu

มินท์ธิดา ถึงฝั่ง¹

E-mail: mintita_nuch@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู 2) ศึกษาประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู ประชากรในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการกองคลัง จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการกองคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ทางการบัญชีโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน และด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของงบการเงินโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุม และด้านการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ความรู้ทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงิน อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความรู้ทางการบัญชี ประโยชน์ของงบการเงิน

Abstract

The purpose of this research were to: 1) study accounting knowledge of division of financial director subdistrict municipality in Nongbua Lamphu, 2) study usefulness of financial statements of division of financial director subdistrict municipality in Nongbua Lamphu and 3) study the relationships between accounting knowledge and usefulness of financial of division of financial director subdistrict municipality in Nongbua Lamphu. The populations were 23 division of financial directors, questionnaires were used as a tool and the statistic for data analysis were mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The findings of the study indicated that division of financial director had an opinion on accounting knowledge as a whole and in each aspects are the high level. These were fundamental theoretical concepts, fundamental underlying assumptions, basic principles of accounting and additional principles or additional modifying conventions. The opinions about the usefulness of financial statements of overall and each aspects are high level were as planning, decision, control and operation. For the relative analysis there were founded that the accounting knowledge was related with the usefulness of financial statements had a high as statistically significant at .01 level.

Keywords: accounting knowledge, usefulness of financial statements

ความเป็นมาของปัญหา

ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีมีผลโดยตรงต่อการวัดและแสดงผลการดำเนินงานขององค์กร ที่ต้องนำข้อมูลมาใช้ในการบริหาร การตัดสินใจ ผลกระทบต่อสาธารณชนที่สนใจ การปฏิบัติงานด้านการบัญชี เป็นบริการวิชาชีพในกิจกรรมหนึ่งภายใต้สาขาบริการต่างๆ ที่ประเทศไทยผูกพันการเปิดเสรีทางการค้าในองค์การค้าโลก และกรอบเศรษฐกิจอาเซียน ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับบัญชีการเงิน การรายงานทางการเงิน การบัญชีบริหาร ภาษีอากร การสอบบัญชี เพื่อเป็นพื้นฐานหลักในการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธในการปฏิบัติ จะได้มีความเข้าใจและสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการให้ทันสมัยตาม

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

มาตรฐานการบัญชีที่ประกาศใช้ (กุสุมา ดาพิทักษ์ และคณะ, 2556: 2) ผู้บริหารในยุคปัจจุบันจึงต้องมีความรับผิดชอบในเรื่องของการบัญชีและการจัดทำรายงานต่างๆ ไปสู่บทบาทที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากขึ้น

เทศบาลตำบล (Subdistrict Municipality) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็กโดยยกฐานะจากสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งมีส่วนงานการบริหารงานสำหรับกองคลังที่เป็นส่วนงานหนึ่งที่มีความสำคัญขององค์กร ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณฐานะการเงิน การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่างๆ รวมทั้งงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย (อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเทศบาลตำบล, 2563: เว็บไซต์) เนื่องจากความรู้ทางการบัญชี (Accounting Knowledge) เป็นคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและมีบทบาทในการทำงานด้านการเงินและงบประมาณที่เป็นหัวใจสำคัญต่อการบริหารงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และมีการพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ซึ่งความรู้ทางการบัญชี ประกอบด้วย 1) ด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี (Fundamental Theoretical Concepts) 2) ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี (Fundamental Underlying Assumptions) 1.3) ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน (Basic Principles of Accounting) และ 4) ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม (Additional Principles or Additional Modifying Conventions) (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2559: 2-11) ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความรู้ทางการบัญชีที่ดีแล้วย่อมส่งผลดีต่อประโยชน์ของงบการเงินขององค์กรได้อย่างมีคุณภาพ

ประโยชน์ของงบการเงิน (Usefulness of Financial Statement) เป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการรายงานการเงิน เพื่อวัดผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ข้อมูลทางการเงินต่างๆ ที่เกิดขึ้นในงบการเงินจะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นผลการดำเนินงานภายในระยะเวลานั้น โดยงบการเงินจะให้ข้อมูลที่ประโยชน์ต่อบุคคลหลายฝ่าย จึงจำเป็นต้องจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในงบการเงินจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ได้ ซึ่งประโยชน์ของงบการเงิน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน (Planning) 2) ด้านการตัดสินใจ (Decision) 3) ด้านการควบคุม (Control) และ 4) ด้านการดำเนินงาน (Operation) (เสนีย์ พวงยาณี, 2554: 3)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ทางการบัญชีของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ทางการบัญชี (Accounting Knowledge) โดยประยุกต์จากแนวคิดโครงสร้างของทฤษฎีการบัญชี ของ นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2559: 2-11) ประกอบด้วย

1.1.1 ด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี (Fundamental Theoretical Concepts): FC

1.1.2 ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี (Fundamental Underlying Assumptions): FA

1.1.3 ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน (Basic Principles of Accounting): BA

1.1.4 ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม (Additional Principles or Additional Modifying Conventions): AP

1.2 ตัวแปรตาม คือ ประโยชน์ของงบการเงิน (Usefulness of Financial Statement) โดยประยุกต์จากแนวคิดประโยชน์ของงบการเงินของ เสนีย์ พวงยาณี (2554: 3) ประกอบด้วย

- 1.2.1 ด้านการวางแผน (Planning): UP
- 1.2.2 ด้านการตัดสินใจ (Decision): UD
- 1.2.3 ด้านการควบคุม (Control): UC
- 1.2.4 ด้านการดำเนินงาน (Operation): UO

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 23 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู, 2563)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม
- 3.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำมาตรวจสอบความสอดคล้องโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชี เท่ากับ 0.85 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประโยชน์ของงบการเงิน เท่ากับ 0.89 ซึ่งสามารถนำแบบสอบถามมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

- 4.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- 4.2 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ต่อแบบสอบถาม โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากร
- 4.3 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 จำนวน 23 ฉบับ โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 30 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม และเมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 23 ฉบับ

4.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 23 ฉบับ มาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชีและประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีและประโยชน์ของงบการเงินโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้ค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 413) แล้วนำไปเทียบเกณฑ์การแปลความหมายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553: 316)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชีของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน

ความรู้ทางการบัญชี	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี	4.15	0.35	มาก
2. ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี	4.13	0.54	มาก
3. ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน	4.30	0.53	มาก
4. ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม	4.00	0.58	มาก
โดยรวม	4.15	0.35	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้อำนวยการกองคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีความรู้ทางการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน ($\mu=4.30$) ด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี ($\mu=4.15$) ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี ($\mu=4.13$) และด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม ($\mu=4.00$)

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและรายด้าน

ประโยชน์ของงบการเงิน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการวางแผน	4.17	0.49	มาก
2. ด้านการตัดสินใจ	4.04	0.56	มาก
3. ด้านการควบคุม	4.13	0.34	มาก
4. ด้านการดำเนินงาน	3.97	0.53	มาก
โดยรวม	4.04	0.39	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้อำนวยการกองคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประโยชน์ของงบการเงินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผน ($\mu=4.17$) ด้านการควบคุม ($\mu=4.13$) ด้านการตัดสินใจ ($\mu=4.04$) และด้านการดำเนินงาน ($\mu=3.97$)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับประโยชน์ของงบการเงินของผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลใน จังหวัดหนองบัวลำภู

ความรู้ทางการบัญชี (TAK)	ประโยชน์ของงบการเงินโดยรวม (TUF)				
	UP	UD	UC	UO	TUF
FC	0.169	0.252	0.674**	0.565**	0.440*
FA	0.376	0.571**	0.387	0.594**	0.443*
BA	0.092	0.105	0.144	0.103	0.042
AP	0.713**	0.761**	0.509*	0.621**	0.687**
TAK	0.564**	0.540**	0.580**	0.747**	0.766**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้ทางการบัญชี (TAK) มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงิน (TUF) โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($p=0.766$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($p=0.761$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม (AP) กับด้านการตัดสินใจ (UD) ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ($p=0.509$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม (AP) กับด้านการควบคุม (UC)

อภิปรายผล

1. ผู้อำนวยการกองคลัง เห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรู้ทางการบัญชีโดยรวม ได้แก่ ด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน และด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ความรู้ทางการบัญชีเป็นหลักการบัญชีพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การบันทึก การจำแนก รวมถึงการจัดทำรายงานทางการเงินให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรณ คุณนีย์ และปรียามณัฐ เอื้อยศิริเมธี (2562: บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีตามสายงานบัญชีและการเงินในจังหวัดนครราชสีมา มีความคิดเห็นว่า ความรู้ความสามารถที่นักบัญชีขององค์กรภาครัฐควรมี 3 อันดับแรก คือ ทักษะส่วนบุคคล ความรู้ด้านบัญชี และทักษะด้านการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรัตน์ มีมาก และคณะ (2559: 124-125) พบว่า นักบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความรู้ความสามารถด้านการประกอบวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร หากความรู้และความชำนาญเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านความระมัดระวังรอบคอบด้านการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัจน์ย์ จันทนา (2556: บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรู้ทางการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณช จอมเงิน (2555: บทคัดย่อ) พบว่า หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรู้ทางการบัญชีที่ดีโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน ด้านข้อสมมติขั้นมูลฐานของการบัญชี ด้านหลักการเพิ่มเติม และด้านแนวคิดขั้นมูลฐานของทฤษฎีการบัญชี

2. ผู้อำนวยการกองคลัง เห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประโยชน์ของงบการเงินโดยรวม ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุม และด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก รายงานการเงินเป็นเครื่องมือที่สำคัญโดยนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินงาน โดยปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ยึดหลักความทันต่อเวลาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทุกฝ่าย และเพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรัตน์ เจริญศิริศักดิ์ (2556: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก โดยส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผน และควบคุมการทำงานประจำวันในแต่ละวันให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการประกอบธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ วิชัยสุชาติ (2555: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทในจังหวัดนครราชสีมา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประโยชน์ของงบการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุม และด้านการดำเนินงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ เสนีย์ พวงยาณี (2554: 3) กล่าวว่า ประโยชน์ของงบการเงินทำให้ทราบถึงผลความก้าวหน้าของกิจการและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการ ข้อมูลประกอบการวางแผนควบคุมและตัดสินใจของฝ่ายบริหาร กิจการเจ้าหน้าที่ ผู้ลงทุน ธนาคาร รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบถึงข้อบกพร่องของการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

3. ความรู้ทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงินโดยรวม อยู่ในระดับสูง โดยความรู้ทางการบัญชี ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงินด้านการตัดสินใจสูงสุด ส่วนความรู้ทางการบัญชี ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงินด้านการควบคุมต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอลดา พหลัทพ และคณะ (2561: บทคัดย่อ) พบว่า การจัดการความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการวางแผนความรู้ทางการบัญชี ด้านรวบรวมความรู้ทางการบัญชี ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการบัญชี และด้านการนำความรู้ทางการบัญชีไปปรับใช้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านการวางแผนความรู้ทางการบัญชี ด้านการรวบรวมความรู้ทางการบัญชี และด้านการนำความรู้ทางการบัญชีไปปรับใช้อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี เจริญวารี (2559: บทคัดย่อ) พบว่า 1) แนวคิดทางการบัญชี ที่บอกถึงการให้ความสำคัญกับการใช้วิจารณ์ญาณของนักบัญชีหรือการปฏิบัติตามกฎหมาย ส่งผลกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตรารวมผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น 2) แนวคิดทางการบัญชี ที่บอกถึงจำนวนทางเลือกของวิธีการบัญชีที่นักบัญชีสามารถเลือกปฏิบัติ ส่งผลกับกำไรต่อหุ้นและเงินปันผลต่อหุ้น และ 3) แนวคิดทางการบัญชี ที่บอกให้ทราบถึงหลักการบัญชีที่ใช้ในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ส่งผลกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น กำไรต่อหุ้น และเงินปันผลต่อหุ้น กับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ ต้นติเตชะ (2558: บทคัดย่อ) พบว่าความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชี และความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงินโดยรวม นอกจากนี้คุณภาพของงบการเงินโดยรวมและคุณภาพของงบการเงินรายด้าน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องกับงบการเงินตัดสินใจ ความทันต่อเวลา และการเปรียบเทียบกันได้มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจ

ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชีและการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีให้โดดเด่นจะส่งผลดีต่อการจัดหางบการเงินให้มีคุณภาพและจะช่วยส่งผลดีต่อไปยังประสิทธิภาพในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน สอดคล้องกับแนวคิดของ จันทนา สาขากร และศิลปพร ศรีจันทพร (2556: 1-19) กล่าวว่า หลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติมเป็นหลักการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้สามารถใช้ได้ในทุกสถานการณ์ เนื่องจากหลักการบัญชีไม่อยู่ในลักษณะที่จะนำไปปฏิบัติได้ในทุกกรณี ดังนั้น ผู้จัดทำและผู้ใช้งบการเงินอาจใช้วิธีอื่นหรือมีข้อยกเว้น หรือข้อจำกัดการนำไปปฏิบัติสำหรับบางกรณี โดยมีหลักการเพิ่มเติมอยู่ 2 หลักการ คือ หลักการสำคัญและหลักความระมัดระวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัจน์ย์ จันทนา (2556: บทคัดย่อ) พบว่า ความรู้ทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในงาน ดังนั้น นักบัญชีต้องมุ่งเน้นในการพัฒนา และเพิ่มพูนความรู้ทางการบัญชี รวมไปถึงทักษะในการปฏิบัติงานบัญชี เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานที่ได้นั้นถูกต้องตรงตามมาตรฐานการบัญชีไทยและหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยณัฐ จอมเงิน (2555: 78) พบว่า ความรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านหลักการเพิ่มเติม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดหางบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ วิชยสุชาติ (2555: บทคัดย่อ) พบว่า 1)ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานทางการบัญชี ด้านการควบคุมการทำงานของตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประโยชน์ของงบการเงินโดยรวม ด้านการควบคุม 2) ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานทางการบัญชี ด้านการมีทางเลือกในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประโยชน์ของงบการเงินด้านการตัดสินใจ และการควบคุม

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้อำนวยการกองคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักการบัญชีขั้นมูลฐาน
2. ผู้อำนวยการกองคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของงบการเงินโดยอยู่ในระดับมาก โดยรายด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวางแผน
3. ความรู้ทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประโยชน์ของงบการเงินของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงินสูงสุด คือ ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติม มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ของงบการเงิน ด้านการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ความรู้ทางการบัญชี ด้านหลักการเพิ่มเติมหรือการดัดแปลงธรรมเนียมปฏิบัติเพิ่มเติมต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลควรให้ความสำคัญกับการกำหนดหลักการเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของหน่วยงาน
2. ประโยชน์ของงบการเงิน ด้านการดำเนินงานต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลควรมีการนำข้อมูลทางการบัญชีที่มีอยู่มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมและแม่นยำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่องบการเงินของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทางการบัญชีและประโยชน์ของงบการเงินกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ควรมีการศึกษาความรู้ทางการบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประโยชน์ของงบการเงินของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองบัวลำภู

เอกสารอ้างอิง

กุสุมา ดาพิทักษ์ และคณะ. (2556). **นักบัญชี ที่องค์กรธุรกิจต้องการ “เก่ง+ดี”**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ทริปปี้เกิ้ล กรุ๊ป จำกัด.
จันทนา สาขากร และศิลปพร ศรีจันทพร. (2556). **การบัญชีขั้นต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: หจก.ทีพีเอ็น เพรส.
ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **การเขียนเค้าโครงการวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกสซิฟ จำกัด.

ฐิติรัตน์ มีมาก และคณะ. (2559). ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 22(1), 119-133.

- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ, 6(2), 20-35.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: หจก.สามัญปิเศษเนสอาร์แอนด์ดีล.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2559). ทฤษฎีการบัญชี. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: หจก. ทีพีเอ็น เพรส.
- นิภาพรรณ ดุชนี และปริยานัฐ เอื้อยศิริเมธี. (2562). ความรู้ความสามารถที่คาดหวังกับสมรรถนะทางการบัญชีที่คาดหวังสำหรับนักบัญชีขององค์กรภาครัฐในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 25(1), 149-163.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปยุณนุช จอมเงิน. (2555). ผลกระทบของความรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำงบการเงินขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัชณี เจริญวารี. (2559). อิทธิพลของแนวคิดทางการบัญชี (Accounting value) กับผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีบริหาร มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันเพ็ญ วิชัยสุชาติ. (2555). ผลกระทบของความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่มีต่อประโยชน์ของงบการเงินของบริษัทในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์. (2556). การใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการของผู้ประกอบการขนาดย่อมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี. รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สุวัจน์ย์ จันทนา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในงานของนักบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสนีย์ พวงยาณี. (2554). การบัญชีบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู. (2563). เทศบาลตำบล เทศบาลนคร เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนตำบล. <https://www.ts-local.com/demo_local/province/?province=หนองบัวลำภู>. (สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2563).
- ไอลดา พหลทัฬ และคณะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของนักวิชาการเงินบัญชีและพัสดุมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 5(2), 313 – 330.